

drede og usvækkede. Det samme gælder i øvrigt den amerikanske regering og dens kritik af Ruslands behandling af Tjetjenien.

Det, som den 11. september har betydet for vores forhold til Rusland, er, at vi er kommet hinanden nærmere. Der er åbnet nye muligheder for en bredere og dybere dialog med Rusland, sådan som jeg også oplevede det i min samtale med udenrigsminister Ivanov den 6. marts. Det er der også kommet ikke mindst inden for EU og NATO, hvor vi jo nu har lavet en ny konstruktion mellem Rusland og NATO, så vi ikke længere er 19 + 1 i rådet, men 20.

Disse muligheder må vi udnytte og udvikle også under det danske EU-formandskab. Det giver os ikke mindst et yderligere grundlag for at fremme de krav og forventninger, vi stiller til Rusland, og som vi ikke pludselig skal lave tilbageslag på.

Vi må også erkende, at den russiske regering på en række områder dog har foretaget begrænsede, men positive skridt til forbedring af forholdene i Tjetjenien. Dette blev også fremhævet, da Europarådets parlamentariske forsamling vedtog sin seneste resolution om Tjetjenien i januar i år. Forsamlingen fandt, at disse fremskridt var udslag af en ændret russisk holdning til håndtering af konflikten. Forsamlingen fandt derfor, at Europarådet kunne yde sit mest effektive bidrag ved at støtte og styrke holdningen hos de i den russiske føderation, som går ind for sådanne ændringer.

Det er også vigtigt at notere, at Europarådets parlamentariske forsamling ikke direkte gentog sin tidligere opfordring til regeringerne i Europarådets medlemslande til at anlægge mellemstatslig klagesag mod Rusland.

Den russiske præsident Putins nytænkning har bl.a. givet sig udtryk i, at han ikke længere finder spørgsmål om Tjetjeniens status afgørende, så længe Tjetjenien forbliver en del af den russiske føderation. Det vil sige, at mulighederne for mere udbredt hjemmestyre er større end tidligere. I stedet lægger han vægt på, at der ikke må udgå en trussel mod russisk territorium fra Tjetjenien. Det er også nyt i den russiske optik, at præsident Putin for nylig udtalte, at konflikten ikke blot kan anskues som terrorisme.

Den 4. september sidste år tog præsident Putin for første gang initiativ til kontakter med en repræsentant for den tjetjenske leder Maskhadov, sådan som vi hele tiden havde sagt, at han skulle, både da vi var i opposition, og da vi kom i regeringen.

Initiativet har foreløbig kun ført til et enkelt møde mellem parterne, og det er for lidt, som fandt sted i november sidste år. Og fra EU's side tilskynder vi de russiske myndigheder og den tjetjenske side til at gå videre ad dette samtale- og forhandlingsspor. Men vi må samtidig erkende, at præsident Putin må overvinde en uforsonlig holdning til forhandlinger med tjetjenerne både i den russiske militære ledelse og i store dele af den russiske opinion. Men det er hans forpligtelse at overvinde den.

Også på andre områder har de russiske myndigheder taget konstruktive skridt i forhold til Tjetjenien. OSCE's bistandsgruppe er tilbage i Tjetjenien under sit oprindelige mandat, og en ny finsk leder af gruppen er på plads med russisk godkendelse.

Den russiske præsidents særlige repræsentant for menneskerettigheder i Tjetjenien, Vladimir Kalamonov, har med bistand fra eksperter fra Europarådet formidlet over 7.000 klager fra civile tjetjenerne og har udvirket løsladelsen af et betydeligt antal tilbageholdte tjetjenerne.

Kl. 10.45

Der er for nylig iværksat et samarbejde mellem Vladimir Kalamonov og anklagemyndigheden med henblik på en hurtigere behandling af klagerne. Den russiske præsident har i januar i år bekræftet, at alle klager over militære overgreb vil blive undersøgt og sendt videre til domstolene, hvis der er grundlag herfor. De russiske myndigheder har også fastlagt retningslinjer for de militære oprydningsaktioner, som de kaldes, som skulle medvirke til at forebygge overgreb mod civile, bl.a. gennem tilstedeværelsen af lokale myndigheder under aktionerne.

Men der er alligevel stadig påfaldende få retssager i forhold til antallet af klager og antallet af forsvundne personer. Den russiske statsanklager har ifølge de russiske oplysninger foreløbig fremsendt 118 sager vedrørende påståede overgreb begået af russiske militærpersoner til domstolene. Foreløbig er 23 militærpersoner, herunder 2 officerer, blevet dømt for overgreb mod civile.

Ifølge russiske oplysninger er retsvæsen, skoler, hospitaler og kommunikationslinjer under opbygning i republikken. Etniske tjetjenerne indgår i integrerede politistyrker og kontrolposter. En ny forfatning for Tjetjenien er under forberedelse, og det tjetjenske samfund vil ifølge de russiske myndigheder blive inddraget, måske også ved en folkeafstemning. Udenrigsminister Ivanov sagde til mig, at der vil komme et refe-